

- підвищення престижу аудиторської професії, надання впевненості у відповідності ціни якості роботи аудитора;

- розробка внутрішньо-фірмових методик аудиту, робочої документації;

- розробка типових методик аудиторської перевірки у розрізі галузей їх функціонування;

- скасування штучно вмонтованих елементів закордонної теорії та практики, які не тільки не мають обґрунтованого змісту, але й суперечать реальним потребам обліковців-практиків;

- удосконалення навчальних планів підготовки обліковців у вищих навчальних закладах, адаптувати їх знання до потреб практики реального життя.

Таким чином, приведення в дію всіх перелічених перспектив надасть змогу створити оптимальне середовище для ефективного розвитку аудиту в Україні, зокрема підвищити конкурентоспроможність вітчизняних фірм; налагодити процес звітності окремих підприємств, прозорість і доступність інформаційного забезпечення; підвищити ефективність у сфері бухгалтерського обліку.

Література:

1. Калінська Т.А. Сучасний стан і проблеми вітчизняного аудиту // Калінська Т.А. // Науково-виробничий журнал. – 2010. – № 3. – С. 20-22.

2. Усач Б. Проблеми розвитку аудиту в Україні // Регіональна економіка . – 2007. – № 4. – С. 217-222.

3. Одінцов Л.М., Титаренко А.О., Швець М.В. Система фінансового контролю і розвиток аудиторства в Україні // Вісник Кременчуцького державного політехнічного університету. – 2009. – №1, С.47-54.

ЗНАЧЕННЯ І ЗАВДАННЯ АНАЛІЗУ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ

ЛИМАРЕНКО А. В.

*Харківський національний технічний університет
сізького господарства імені Петра Василенка*

Науковий керівник – ст. викладач

Колпаченко Н. М.

Рентабельність є одним із головних вартісних показників ефективності виробництва, який характеризує рівень віддачі активів і ступінь використання капіталу у процесі виробництва. Безпосередньо термін «рентабельність» не має різних тлумачень, оскільки під ним розуміється відношення, в чисельнику якого завжди фігурує прибуток. У найширшому, найзагальнішому понятті рентабельність означає прибутковість або дохідність

виробництва і реалізації всієї продукції (робіт, послуг) чи окремих її видів; дохідність підприємств, організацій, установ у цілому як суб'єктів господарської діяльності; прибутковість різних галузей економіки.

Рентабельність безпосередньо пов'язана з отриманням прибутку. Однак її не можна ототожнювати з абсолютною сумою отриманого прибутку.

Рентабельність – це співвідношення прибутку з понесеними витратами (одним із основних показників ефективності діяльності суб'єктів господарювання різних форм власності, який характеризує інтенсивність їх роботи).

Показники рентабельності являються відносними характеристиками фінансових результатів та ефективності діяльності підприємства. У порівнянні з абсолютними показниками прибутку, показникам рентабельності властиві наступні переваги:

- вони мають більш широкі можливості порівняння: спів-ставлення абсолютних показників прибутку підприємств з різними обсягами діяльності, кількістю персоналу;

- ці показники меншою мірою знаходяться під впливом інфляційних процесів.

Різні варіанти рішень, що приймаються для визначення прибутку, поточних витрат, авансованої вартості, для розрахунку рентабельності зумовлюють наявність значної кількості показників рентабельності.

Показники рентабельності характеризують ефективність роботи підприємства в цілому, прибутковість різних напрямів діяльності (операційної, фінансової, інвестиційної), вони більш повно, ніж прибуток, характеризують узагальнюючі результати господарювання. З цієї причини вони є важливими обов'язковими елементами порівняльного аналізу й оцінки фінансового стану підприємства. При аналізі виробництва показники рентабельності використовуються як інструмент інвестиційної політики і ціноутворення.

По значенню рівня рентабельності можна оцінити довгострокове благополуччя підприємства, тобто здатність підприємства одержувати достатній прибуток на здійснені інвестиції. Для власників капіталу підприємства даний показник є більш привабливим індикатором, ніж показники фінансової стійкості і ліквідності, які визначаються на основі співвідношення окремих статей балансу.

Рентабельність аграрних підприємств безпосередньо залежить від досягнутого рівня ефективності окремих видів виробництв. Щоб знати, які саме галузі в підприємстві найбільш

рентабельні, а які низькоефективні, й на основі одержаної інформації розробити заходи щодо дальшого вдосконалення галузевої структури і підвищення прибутковості виробництва, визначають показники рентабельності (крім норми прибутку) в цілому по рослинництву і тваринництву, а також по тих галузях, продукція яких набула товарну форму [1].

В Україні з 1990 по 2014 рік рівень рентабельності галузі рослинництва завжди був вищим в 2-3 рази, ніж рівень галузі тваринництва. Так, у 1990 році рівень рентабельності рослинництва становив 98,3%, а в тваринництві – 22,2%, у 2000 році в рослинництві – 30,8%, тваринництві – (-33,8%), у 2010 у рослинництві – 26,7%, тваринництві – 7,8%, у 2014 у рослинництві – 29,2%, тваринництві – 13,4% [2].

У зв'язку з тим, що показники рентабельності визначають зв'язок між сумою прибутку та величиною вкладеного капіталу, вони можуть бути використані в процесі прогнозування прибутку підприємства. Оцінка передбачуваного прибутку базується на рівні прибутковості за попередні періоди з урахуванням прогнозованих змін.

Крім того, велике значення рентабельність має для ухвалення рішень у області інвестування, планування, при складанні кошторисів, координуванні, оцінці і контролі діяльності підприємства.

Узагальнюючи викладене вище, необхідно підкреслити, що значення аналізу рентабельності полягає в оптимізації процесу управління основною діяльністю підприємства шляхом наукового обґрунтування резервів підвищення її ефективності.

Задачі аналізу рентабельності підприємства:

1. Оцінка виконання визначених параметрів рентабельності підприємства (плану, прогнозу тощо);

2. Вивчення динаміки показників рентабельності;

3. Виявлення і кількісний вимір впливу факторів на показники рентабельності підприємства;

4. Пошук резервів зростання рентабельності роботи підприємства;

5. Обґрунтування та розробка заходів щодо використання виявлених резервів.

Отже, рентабельність є показником, що комплексно характеризує ефективність діяльності підприємства. На його підставі можна оцінити ефективність управління підприємством, оскільки отримання високого прибутку і достатнього рівня прибутковості багато в чому залежить від правильності і оперативності управлінських рішень, які приймаються. Тому рентабельність можна розглядати як один із критеріїв якості управління суб'єктом господарювання.

Література:

1. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підручник / О.С. Іванілов. - К. : Центр учбової літератури, 2009. - 728 с
2. Статистичний збірник «Сільське господарство України» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/publ7_u.htm
3. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства Навч. посіб. - 2-ге видання. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 488с

ГОЛОВНІ ФАКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

МАРЧЕНКО А. О.

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Науковий керівник-ст. викладач

Дудник О. В.

За кордоном проблематика конкурентоспроможності посідає одне з центральних місць в економічному аналізі різних видів господарської діяльності різних суб'єктів. Перш за все це пов'язано з об'єктивним зростанням міжнародної і внутрішньої конкуренції протягом кількох останніх десятиліть. Фундаментальні зміни структури світового ринку, пов'язані з переходом групи країн від планової до ринкової економіки, призвели до драматичних наслідків в першу чергу для країн колишнього Радянського Союзу. Відсутність послідовних кроків з реформування внутрішнього ринку призвело до згорання національного виробництва і скорочення експорту і як наслідок втрати сфер впливу цих країн на міжнародних ринках.

Дослідженню теоретичних проблем конкурентоспроможності підприємств у ринкових умовах господарювання присвячені праці М. Портера, І. Ансоффа, А. Курно, Ф. Еджуорт, Дж. Робінсона, Ж.-Ж. Ламбена, Ф. Котлера, Д. Кемпбела, Дж. Стоунхауса, Б. Х'юстона, С.І. Савчука, Г.А. Азосва, А.Ю. Юданова та ін. Практичні питання дослідження конкурентоспроможності промислових підприємств розглянуто у публікаціях Г.А. Багієва, Т.О. Загорної, І.З. Должанського, М.Г. Долинської, В.Є. Реутова, О.М. Ястремської, Т.Ф. Рябової, В.А. Тарана, Н.М. Купріної, Х. Фасхієва, Р.А. Фатхутдінова та ін. Методи кількісної оцінки та аналізу конкурентоспроможності розглядали такі вчені, як І.Н. Герчикова, У.Г. Зіннуров, І.У. Зулкарнаєв, А.Р. Ільєсова, Р.А. Фатхутдінов, Х. Фасхієва та ін.